

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การจัดการศึกษาปฐมวัย ของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นกล่าวไว้ว่า เด็กตั้งแต่แรกเกิดถึง 5 ปี เป็นช่วงระยะเวลาที่สำคัญที่สุดในการพัฒนาด้านต่าง ๆ ถือเป็นหน้าที่หลักของพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครู ผู้ดูแลเด็ก ตลอดจนชุมชนที่เด็กอาศัยอยู่ ในการร่วมส่งเสริมและพัฒนาเด็กทุก ๆ ด้าน อย่างเต็มที่เต็มตามศักยภาพ การจัดการศึกษาปฐมวัยจึงเป็นภารกิจสำคัญขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่จะต้องบริหารจัดการ และดำเนินงานพัฒนาเด็กในท้องถิ่นชุมชนให้เป็นไปอย่างมีคุณภาพ และเหมาะสมตามวัย ตลอดจนเป็นการแบ่งเบาภาระของผู้ปกครองและเป็นพื้นฐานสำหรับการศึกษาในขั้นสูงต่อไป (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. 2547 : 56)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 24 (5) กำหนดให้สถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อม สื่อการเรียนและอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ และมาตรา 30 ให้สถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา จะเห็นได้ว่าครูต้องเพิ่มบทบาทของตนให้เป็นนักวิจัย เพื่อให้สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เนื้อหาสาระให้สอดคล้องกับความต้องการ ความถนัดและความแตกต่างระหว่างบุคคล ตลอดจนการพัฒนากระบวนการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา และสามารถนำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนในงานที่ปฏิบัติได้จริง

การวิจัยในชั้นเรียนจึงเป็นภารกิจที่สำคัญด้านการจัดการเรียนการสอนที่ต้องส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิชาการต่าง ๆ โดยถือว่าการเรียนการสอนกับการวิจัยในชั้นเรียนต้องดำเนินควบคู่ไปกับโครงสร้างสภาพการปฏิบัติงานปกติ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2542 : 54) ซึ่งสอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอนในยุคปฏิรูปการศึกษา ซึ่งถือว่า

การวิจัยเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะช่วยการปฏิรูปการศึกษาให้ประสบความสำเร็จได้เป็นอย่างดี ทั้งการนำกระบวนการวิจัยและผลการวิจัยมาใช้ให้เกิดประโยชน์ โดยเฉพาะการปฏิรูปการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัยนั้นเป็นแนวทางหนึ่งที่คุณสอนและผู้บริหารสามารถนำไปปฏิบัติรูป การศึกษาในสถานศึกษาได้ การวิจัยพัฒนาการเรียนรู้มุ่งให้คุณสอนสามารถทำวิจัยเพื่อ พัฒนาการเรียนรู้ด้วยการศึกษาวิเคราะห์ปัญหาการเรียนรู้ วางแผนแก้ไขปัญหาการเรียนรู้ เก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลอย่างเป็นระบบ ให้คุณสอนสามารถทำวิจัยและพัฒนา นวัตกรรมการศึกษาที่นำไปสู่คุณภาพการเรียนรู้ ทดลองใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ เก็บรวบรวม ข้อมูล และวิเคราะห์ผลการใช้นวัตกรรมนั้น ๆ และให้คุณสอนสามารถนำกระบวนการวิจัยมา จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ด้วยการใช้เทคนิควิธีการที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จาก การวิเคราะห์ปัญหา สร้างแนวทางเลือกในการแก้ปัญหา ดำเนินการตามแนวทางที่เลือกและ สรุปลงผลการแก้ปัญหาอันเป็นการฝึกทักษะ ฝึกกระบวนการคิด ฝึกการจัดการจากการเผชิญ สภาพการณ์จริง และปรับประยุกต์มวลประสบการณ์มาใช้แก้ปัญหา การวิจัยเป็นกระบวนการ ค้นหาคำถามและแนวทางปฏิบัติที่นำไปสู่การปฏิรูปการเรียนรู้ที่เชื่อถือได้ สามารถนำผลการ ค้นพบมาแก้ไขการเรียนรู้หรือตัดสินใจพัฒนาการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเนื่องจากการวิจัยเป็นกระบวนการเชิงระบบที่ใช้การศึกษาค้นคว้าหาคำถามด้วยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ ซึ่งยังสอดคล้องกับมาตราที่ 52 ระบุว่าให้กระทรวงส่งเสริมให้มีระบบกระบวนการผลิต การพัฒนาครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐานที่เหมาะสมกับ วิชาชีพชั้นสูง โดยการกำกับและประสานงานให้สถาบันที่ทำหน้าที่ผลิตและพัฒนาครูให้มี ความพร้อมและมีความเข้มแข็งในการเตรียมบุคลากรและพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง กระบวนการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษามีหลายรูปแบบ เช่น การประชุมเชิงปฏิบัติการ การสัมมนา การศึกษาดูงาน การฝึกอบรม การนิเทศการศึกษา วิธีการพัฒนาคนให้มีคุณภาพ ที่นิยมกันอย่างแพร่หลายในหน่วยงานต่าง ๆ คือ การประชุมเชิงปฏิบัติการ ซึ่งเป็นการพัฒนา บุคลากรรูปแบบหนึ่งที่สามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เข้าร่วมประชุมให้มีความรู้ ความสามารถ ทักษะ ทักษะคิดต่อการปฏิบัติงาน (สมชาย หิรัญกิตติ. 2542 : 43)

การวิจัยในชั้นเรียน (Classroom Research) คือ การวิจัยเชิงปฏิบัติการที่มุ่ง แก้ปัญหาพัฒนาที่เป็นปัญหาที่เกิดจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียนเป็นครั้ง ๆ ไป เป็นการวิจัยปัญหาของเด็กในชั้นเรียนของตนเองเพื่อแก้ปัญหา/พัฒนาการเรียนการสอนเฉพาะ ในชั้นเรียน การวิจัยในชั้นเรียน จึงเป็นอีกรูปแบบหนึ่งของการวิจัยทางการศึกษา ที่ได้รับการ ส่งเสริมให้ครูใช้ ทั้งนี้เนื่องจากการวิจัยในชั้นเรียนมีหลักการ และวิธีการที่เอื้อต่อการ

พัฒนาการเรียนการสอนเป็นการวิจัยที่ควบคู่ไปกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งครูยังมีบทบาทเป็นครูปฏิบัติกรในห้องเรียนและขณะเดียวกันก็เป็นนักวิจัยที่ทำหน้าที่ค้นหาวิธีการแก้ปัญหาในห้องเรียน โดยการศึกษาปัญหาหรือสิ่งที่ต้องการพัฒนา เพื่อหาวิธีการแก้ไขปรับปรุงหรือหาแนวทางในการพัฒนาและลงมือปฏิบัติในสภาพจริง พร้อมทั้งนำผลสะท้อนที่ได้จากการปฏิบัติมาปรับปรุงแผนการปฏิบัติให้ดีขึ้นเรื่อย ๆ (คงศักดิ์ ชาติทอง. 2543 : 1) การวิจัยใน ชั้นเรียนจึงเป็นกระบวนการทำงานเชิงระบบที่ทำทนายครูให้แสดงความสามารถและศักยภาพ ในการกระตุ้น นักเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้ที่เริ่มต้นจากความอยากรู้ และหากลวิธีในการ หาคำตอบแล้วสรุปอย่างมีเหตุผลน่าเชื่อถือ โดยการเกิดจากความ ต้องการของครูผู้สอนที่จะปรับปรุงเปลี่ยนแปลงกิจกรรมการเรียนรู้และพัฒนาสื่อการเรียนรู้ เพื่อแก้ปัญหาที่จะเกิดขึ้นจากกระบวนการเรียนรู้ใน ชั้นเรียนโดยคำนึงถึงความสามารถของ ผู้เรียนแต่ละคนที่แตกต่างกันเป็นสำคัญ รวมทั้งเน้นผลที่เกิดการเปลี่ยนแปลงการเรียนรู้ของ ผู้เรียนอย่างเป็นระบบ มีเป้าหมาย มีเหตุผล (สัมฤทธิ์ กางเพ็ง. 2547 : 76)

สภาพปัจจุบันของสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบรบือ ประกอบไปด้วย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลบรบือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดบ้านโคกล่าม และโรงเรียนอนุบาล องค์การบริหารส่วนตำบลบรบือ ซึ่งถือว่าเป็น “สถานศึกษา” ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 4 และมาตรา 18 สามารถจัดการศึกษาระดับปฐมวัยได้ แต่จากผลการประเมินมาตรฐานการบริหารงานด้านการจัดการศึกษา ขององค์การบริหารส่วนตำบลบรบือ ในรอบปีที่ผ่านมา พบว่า ในการดำเนินการด้านการจัดการศึกษายังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร โดยเฉพาะด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งบุคลากรยังไม่มีวิธีการที่จะพัฒนา ปรับปรุง แก้ไข การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ หรือเมื่อเกิดปัญหาอันเกิดจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ไม่ได้นำวิธีการแก้ปัญหาด้วยการวิจัยที่เป็นระบบมาใช้ การทำวิจัยของบุคลากรยังไม่เป็นรูปธรรม ไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร ซึ่งปัญหาดังกล่าวพบว่ามีสาเหตุ คือ บุคลากรไม่มีความรู้เรื่องการทำวิจัยในชั้นเรียน บุคลากรไม่เห็นคุณค่าของการวิจัยในชั้นเรียน บุคลากรเห็นว่าทำวิจัยในชั้นเรียนเป็นเรื่องยาก ขาดผู้ให้คำแนะนำในการทำวิจัยในชั้นเรียน ขาดเอกสารงานวิจัยให้ดูเป็นตัวอย่าง และบุคลากรไม่มีเวลาที่จะทำวิจัยในชั้นเรียน ไม่ชัดเจนเกี่ยวกับกระบวนการวิจัยในชั้นเรียน ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ นลินี วารี (2545 : 82-84) ที่พบว่า ครูผู้สอนมีความต้องการพัฒนาความสามารถในด้านการวิจัยใน ชั้นเรียน โดยวิธีการอบรม และครูยังได้เสนอแนะว่าควรได้รับการสนับสนุนส่งเสริมจากผู้บริหารในการทำวิจัยในชั้นเรียน และ

กระบวนการวิจัยในชั้นเรียนควรเป็นกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ ซึ่งเป็นการวิจัยเพื่อหาทางในการแก้ไขปัญหาทางการศึกษาที่เกิดขึ้นอยู่ในปัจจุบันที่เป็นปัญหาเฉพาะด้านได้ งานวิจัยในรูปแบบนี้จะสามารถนำไปใช้สภาพจริง ๆ ท้นต่อเหตุการณ์ได้ทันที การขาดความรู้ในการทำวิจัยในชั้นเรียน ได้ส่งผลให้ครูไม่มีการพัฒนาตนเองในด้านการจัดทำกรวิจัยในชั้นเรียน หากปล่อยให้เป็นไปลักษณะนี้ครูจะขาดการทำงานวิจัยในชั้นเรียน ส่งผลให้ผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และการพัฒนาตนเองของครูไม่เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 จากปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงได้ทำการสัมภาษณ์บุคลากรทุกคนถึงสภาพปัจจุบันและความต้องการในการพัฒนาด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน พบว่า บุคลากรทุกคนมีความต้องการที่จะเข้ารับการพัฒนา ในด้านการทำวิจัยในชั้นเรียนเป็นอย่างยิ่ง เพื่อจะได้เป็นการตอบสนองนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด ที่มุ่งส่งเสริม และพัฒนาให้สถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบรบือ เป็นสถานศึกษาที่จัดการศึกษาระดับปฐมวัยที่มีคุณภาพ มาตรฐาน ได้รับการรับรองจากหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา อีกทั้งในการประเมินมาตรฐานการศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (สมศ.) มีเกณฑ์การประเมินในด้านของการทำวิจัยในชั้นเรียน ซึ่งสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบรบือ จำเป็นจะต้องมีการเตรียมความพร้อมในการรับการประเมินดังกล่าวข้างต้น

ดังนั้น ผู้วิจัยได้ตระหนักและเห็นความสำคัญของการพัฒนาบุคลากรด้านการทำวิจัยใน ชั้นเรียน เพื่อส่งเสริมและพัฒนาให้บุคลากรของสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล บรบือ ให้เป็นผู้ที่มีความรู้ ความเข้าใจ มีทักษะ และเจตคติที่ดีต่อการวิจัยในชั้นเรียนสามารถทำการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ เกิดประสิทธิภาพ โดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) ซึ่งผลของการวิจัยในครั้งนี้ จะเป็นแนวทางของบุคลากรที่จะนำไปใช้ในการพัฒนางานของตนเองได้อย่างเป็นระบบ เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาให้ดียิ่งขึ้น อีกทั้งยังเป็นการเตรียมความพร้อมเพื่อรับการประเมินภายนอก จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (สมศ.) ต่อไป

คำถามการวิจัย

1. สภาพปัจจุบันการทำวิจัยในชั้นเรียนของบุคลากรในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบรบือ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม เป็นอย่างไร

2. จะสามารถพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบรบือ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม มีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถทำวิจัยในชั้นเรียนได้อย่างไร

3. ระดับความพึงพอใจต่อการดำเนินการพัฒนาบุคลากรด้านการทำวิจัยในชั้นเรียนของสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบรบือ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม เป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันการทำวิจัยในชั้นเรียนของบุคลากรในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบรบือ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม

2. เพื่อพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบรบือ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม ให้มีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถทำวิจัยในชั้นเรียนได้

3. เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจที่มีต่อการดำเนินการพัฒนาบุคลากรด้านการทำวิจัยในชั้นเรียนของสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบรบือ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัย ไว้ดังนี้

1. กลุ่มเป้าหมาย

1.1 กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 10 คน ประกอบด้วย

1.1.1 ผู้วิจัย จำนวน 1 คน

1.1.2 ผู้ร่วมวิจัย ได้แก่ ครูผู้ดูแลเด็กของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และครูอัตราจ้างของโรงเรียนอนุบาล สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบรบือ ที่เข้าร่วมวิจัยด้วยความสมัครใจ และต้องการพัฒนาตนเองด้านการวิจัยในชั้นเรียน จำนวน 9 คน

1.2 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล จำนวน 8 คน ประกอบด้วย

1.2.1 วิทยากร จำนวน 2 คน

1.2.2 ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน

1.2.3 ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาล อบต.บรบือ/คณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ฯ จำนวน 3 คน

2. กรอบแนวคิดการวิจัย

2.1 กรอบการวิจัยเพื่อดำเนินการพัฒนาบุคลากรด้านการทำวิจัยในชั้นเรียนของสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบรบือ ให้มีความรู้ ความเข้าใจ สามารถทำวิจัยในชั้นเรียนได้ และมีความพึงพอใจต่อการพัฒนาบุคลากรด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน ตามกรอบแนวคิดของ กรมวิชาการ 5 ขั้นตอน (2542 : 7 - 11) ประกอบด้วย

- 2.1.1 สำรวจและวิเคราะห์ปัญหา
- 2.1.2 กำหนดวิธีการในการแก้ปัญหา
- 2.1.3 พัฒนารูปแบบหรือนวัตกรรม
- 2.1.4 นำวิธีการหรือนวัตกรรมไปใช้
- 2.1.5 สรุปผลและการเขียนรายงาน

2.2 กลยุทธ์เพื่อพัฒนาบุคลากรด้านการวิจัยในชั้นเรียนของสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบรบือ ซึ่งเป็นกลยุทธ์ในการพัฒนาบุคลากรด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน มี 3 กลยุทธ์ ดังนี้

- 2.2.1 การอบรมเชิงปฏิบัติการ
- 2.2.2 การศึกษาดูงาน
- 2.2.3 การนิเทศภายใน

3. วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาบุคลากรด้านการทำวิจัยในชั้นเรียนของสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบรบือ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม ใช้หลักการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research Principle) ซึ่งเป็นการดำเนินการอย่างเป็นระบบ ตามแนวคิดของ Kemmis และ McTaggart ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน หรือเรียกว่าวงจร PAOR ดังนี้

- 3.1 การวางแผน (Planning)
- 3.2 การปฏิบัติ (Action)
- 3.3 การสังเกต (Observation)
- 3.4 การสะท้อนผลการปฏิบัติการ (Reflection)

4. ระยะเวลาในการวิจัย

ในการดำเนินการพัฒนาบุคลากรด้านการทำวิจัยในชั้นเรียนของสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบรบือในครั้งนี้ ดำเนินการในปีการศึกษา 2554

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การพัฒนาบุคลากรด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง กระบวนการพัฒนาการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกันระหว่างผู้ร่วมวิจัยและวิทยากรให้ความรู้ในการปฏิบัติงานเพื่อร่วมกันปรับปรุง แก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียน ให้บุคลากรมีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถทำวิจัยในชั้นเรียนตามขั้นตอน 5 ขั้นตอนได้ โดยใช้การอบรมเชิงปฏิบัติการ การศึกษา ดูงาน และการนิเทศภายใน เป็นกลยุทธ์ในการพัฒนา

2. สถานศึกษา หมายถึง ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลบรบือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดบ้านโคกล่าม และโรงเรียนอนุบาล องค์การบริหารส่วนตำบลบรบือ

3. การวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง กระบวนการแก้ไขปัญหาหรือการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของบุคลากรอย่างเป็นระบบ โดยดำเนินการในชั้นเรียนของตนเอง ประกอบด้วย การดำเนินการ 5 ขั้นตอน ดังนี้

3.1 การสำรวจและวิเคราะห์ปัญหา หมายถึง กระบวนการที่บุคลากรสามารถค้นพบปัญหาที่สำคัญ และสาเหตุของปัญหาในชั้นเรียน ซึ่งอาจได้จากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การตรวจแบบฝึกหัด แบบทดสอบ หรือการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน เป็นต้น

3.2 การกำหนดวิธีการในการแก้ปัญหา หมายถึง กระบวนการศึกษาเพิ่มเติม เพื่อให้ได้วิธีการแก้ปัญหาที่หลากหลาย แล้วเลือกวิธีการและแนวทางที่ดีที่สุดมาใช้ในการแก้ปัญหา

3.3 การพัฒนาวิธีการแก้ปัญหาหรือนวัตกรรม หมายถึง กระบวนการทดลองใช้วิธีการหรือนวัตกรรมเพื่อปรับปรุง แก้ไข และพัฒนาให้มีความน่าเชื่อถือ เหมาะสม สอดคล้องกับสภาพปัญหาที่ทำการวิจัยในชั้นเรียน

3.4 การนำวิธีการหรือนวัตกรรมไปใช้ หมายถึง การกำหนดวิธีการหรือนวัตกรรมที่ใช้ กำหนดสิ่งที่ต้องการแก้ปัญหาหรือพัฒนา กำหนดผลที่ได้รับ การสร้างเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล กำหนดวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.5 สรุปผลและการเขียนรายงาน หมายถึง การวิเคราะห์ผลของการวิจัยที่ได้จากการทดลองใช้วิธีการหรือนวัตกรรม และสรุปผลเป็นองค์ความรู้ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนแล้วเขียนเป็นรายงานการวิจัย

4. กลยุทธ์ในการพัฒนา หมายถึง แนวทางการพัฒนาบุคลากรด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน ซึ่งมี 3 แนวทาง คือ

4.1 การอบรมเชิงปฏิบัติการ หมายถึง การดำเนินการพัฒนาบุคลากร เสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ ความสามารถ โดยการเชิญวิทยากรผู้ชำนาญการทางด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน มาให้ความรู้และให้แนวทางการปฏิบัติเรื่องการทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อให้สามารถทำวิจัยในชั้นเรียนได้โดยการฝึกปฏิบัติกิจกรรมทุกขั้นตอนตามใบงานของวิทยากรที่ให้ความรู้

4.2 การศึกษาดูงาน หมายถึง การนำกลุ่มเป้าหมายไปศึกษาผลงานที่ประสบผลสำเร็จในการทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายได้ศึกษาและเห็นการปฏิบัติจริง นำมาประยุกต์ใช้เป็นแบบอย่างในเรื่องการทำวิจัยในชั้นเรียน

4.3 การนิเทศภายใน หมายถึง การให้คำแนะนำ แนะนำแนวทางและให้ความช่วยเหลือการทำวิจัยในชั้นเรียนแก่กลุ่มเป้าหมาย ให้มีความรู้ความเข้าใจสามารถทำวิจัยในชั้นเรียนได้

5. การวิจัยเชิงปฏิบัติการ หมายถึง การดำเนินการวิจัยที่ใช้กระบวนการปฏิบัติการอย่างเป็นระบบโดยผู้วิจัย และผู้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติวิเคราะห์วิจารณ์ผลการปฏิบัติตามหลักการ และขั้นตอนแนวคิดของ Kemmis and McTaggart ซึ่งขั้นตอนในการปฏิบัติแต่ละครั้งมี 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นวางแผน (Planning) ขั้นลงมือปฏิบัติจริง (Action) ขั้นสังเกตการณ์ (Observation) และขั้นสะท้อนผลการปฏิบัติ (Reflection) มีการดำเนินการต่อเนื่องไปจนกว่าจะได้รับข้อสรุปอย่างมีประสิทธิภาพ

6. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง ความรู้ ความเข้าใจของบุคลากรเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียน ครอบคลุมหลักการแนวคิดและขั้นตอนกระบวนการทำวิจัยในชั้นเรียน ซึ่งวัดได้จากแบบทดสอบความรู้ ความเข้าใจด้านการวิจัยในชั้นเรียนที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้น

7. ความสามารถเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง ความสามารถของบุคลากรในการทำวิจัยเพื่อการแก้ปัญหาในชั้นเรียน ที่มีการดำเนินการตามกระบวนการทำวิจัยในชั้นเรียน 5 ขั้นตอน ซึ่งวัดได้จากการประเมินผลงานการทำวิจัยในชั้นเรียนของบุคลากร โดยใช้แบบประเมินผลงานการวิจัยในชั้นเรียนที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นและแปลผลการประเมินตามเกณฑ์ที่กำหนด

8. ความพึงพอใจต่อการพัฒนาบุคลากรด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง บุคลากรของสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบรบือ มีความตระหนักเห็นคุณค่า

และความสำคัญของการทำวิจัยในชั้นเรียน วัตถุประสงค์จากแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการพัฒนาบุคลากรด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. สถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบรบือ มีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถด้านการวิจัย มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้น
2. บุคลากรของสถานศึกษา มีการปรับปรุง เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมกรรมการจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546
3. เป็นข้อเสนอแนะสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือผู้ที่สนใจนำไปประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหาและพัฒนาการวิจัยในชั้นเรียนให้เกิดการพัฒนามากยิ่งขึ้น

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY